

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
यादवाभ्युदये महाकाव्ये

॥ पञ्चमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ पञ्चमः सर्गः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

ततः समानीतरसालपाकः संवीजयन् पाटलगन्धवाहैः ।
निरूढमल्लीविभवो निदाघः सीरायुधं शौरिसखं सिषेवे ॥ 5.1 ॥

अबिभ्रतीनां कुचकुम्भकक्ष्यां आलिप्तकर्पूरहिमोदकानाम् ।
स सुभ्रुवां देहगुणेन यूनां आसीत् वसन्तादपि माननीयः ॥ 5.2 ॥

विहारयूना भजता स्वयं तत् ब्रजाङ्गनाविभ्रमकिङ्करत्वम् ।
नितान्तधन्याः स्वगुणैरभूवन् निर्विश्यमानाः ऋतवः क्रमेण ॥ 5.3 ॥

कृतावसेका इव कृष्णगीतैः वनद्रुमा वर्धिततुङ्गशृङ्गाः ।
अयत्नलब्धानि गवां बभूवुः स्थायीनि वर्षातपवारणानि ॥ 5.4 ॥

बभञ्ज वातः प्रबलो न वृक्षान् न तिग्मरश्मिः सलिलं तताप ।
ददाह वन्यां न च तत्र दावः संरक्षिता यत्र गवां स देवः ॥ 5.5 ॥

गावो महिष्यश्च गभीरनादाः सञ्चारिताः शार्ङ्गभृता यथार्हम् ।
कलिन्दकन्यामवगाह्य काले घर्मापदा सम्पदमेव भेजुः ॥ 5.6 ॥

गतेऽपि भूयिष्ठगुणे वसन्ते गोपाः सुखं चारितगोधनास्ते ।
कलिन्दजानूपसमीपभाजः कालं कठोरातपमत्यनैषुः ॥ 5.7 ॥

वितेनिरे जङ्गमधामकल्पैः अनोभिरध्यासितचत्वराणि ।
निदाघवर्षानुगुणानि गोपाः स्थानानि गोवत्सगुणोचितानि ॥ 5.8 ॥

अकालकाल्येन परेण पुंसा साम्यं गतानामिव वल्लवीनाम्।
सुखाय सर्वे समया बभूवुः स्वैः स्वैरविच्छिन्नगुणैर्विशेषैः ॥ 5.9 ॥

सुधाप्लवस्वैरसखीमभिख्यां वनाश्रिते वर्षति कृष्णमेघे।
मध्यन्दिनेऽप्याददिरे विहारान् गावः प्रकामं गतघर्मतापाः ॥ 5.10 ॥

तापापहन्तुः स्वपदाश्रितानां तत्तादृशा तस्य समीक्षणेन।
न तस्य गोपाध्युषितस्य जज्ञे वनस्य वातातपवह्निपीडा ॥ 5.11 ॥

प्रसाधिताः पाटलपुष्पजालैः प्रच्छायनिद्राशमितोपतापाः।
दिनावसानस्रपनेन शीता गोप्यः प्रियैर्निर्विविशुः निशीथान् ॥ 5.12 ॥

निदाघतैक्षण्यादिह दुष्टसत्त्वाः क्षोभं गवां कुर्युरतिक्षुधार्ताः।
इतीक्षमाणः सहजेन सार्धं व्यधत्त नाथो मृगयाविहारम् ॥ 5.13 ॥

प्रसक्तगङ्गायमुनानुषक्त्या भासा तयोराहितगाढमोहाः।
अयत्नलभ्योपगमास्तदाऽऽसन् व्यालाः क्षणादर्भकवेधयोग्याः ॥ 5.14 ॥

अनुप्रयातैरिव देवमायां अच्छेदनीयैरपि दिग्गजानाम्।
वनं तदन्तर्गतसत्त्वजातं पाशैरवारुन्धत वत्सपालाः ॥ 5.15 ॥

अनन्तलीलोचितभूमिकाप्तैः आवेदितान् वेदवनेचरेन्द्रैः।
पथः समास्थाय गृहीतचापा गुप्तस्थितिं गोपसुता वितेनुः ॥ 5.16 ॥

क्षणादनिर्धार्य निदानभेदं दत्तापहासैः वनदेवताभिः।
मृगायितं तत्र मृगेन्द्रमुख्यैः सिंहायितं गोकुलसारमेयैः ॥ 5.17 ॥

परिस्फुरत्कृत्रिमसत्त्वजातैः प्रसारितैः श्यामपटैर्वनान्ते।
स्वयं तिरोधाय तदर्हशब्दाः गोपा मृगान् गूढचराः चकर्षुः ॥ 5.18 ॥

शतावरीदामनिबद्धमूर्ध्नः शार्ङ्गध्वनित्रासितसिंहयूथान्।
अनीकनाथप्रमुखानकार्षीत् अग्रेसरान् व्याधतनून् अनन्तः ॥ 5.19 ॥

विमुक्तपाशा मधुवैरिभृत्यैः जिह्वालदुर्दर्शकरालवक्त्राः।
निपेतुरन्योन्यविमुक्तरोषाः श्वानो वराहेषु निशातदंष्ट्राः ॥ 5.20 ॥

सम्भूय गोपाः प्रसभं प्रयुक्तैः सत्त्वानि वन्यानि समग्रसत्त्वाः।
गुहामुखाग्नेडिततीव्रघोषैः कोलाहलैराकुलयाम्बभूवुः ॥ 5.21 ॥

अमृष्यतो मानुषसिंहनादं गिरीन्द्ररोधैरपि दुर्निरोधान्।
बभञ्ज दृप्तो बलभद्रसिंहः सिंहान् द्विपेन्द्रानिव दुर्निवारः ॥ 5.22 ॥

गुञ्जाकलापप्रतिनद्धकेशैः आगुल्फमालम्बितपिञ्छजालैः।
निषङ्गिभिश्चारुपृषत्कचापैः गुप्तो बभौ गोपसुतैर्मुकुन्दः ॥ 5.23 ॥

आक्रान्त्यकम्पेषु नगेषु धैर्यं शौर्यक्रमं श्वापदविक्रमेषु।
अशिक्षयत् क्षेमविदात्मभृत्यान् विहारगोपो मृगयापदेशात् ॥ 5.24 ॥

आदाय लूनानि मुकुन्दबाणैः शृङ्गाणि शीघ्रं वनकासराणाम्।
शार्ङ्गप्रमाणानि शनैरकार्षुः तैरेव चारूणि धनूंषि बालाः ॥ 5.25 ॥

मनुष्यमांसस्पृहया सरोषं गुहान्तरादुत्पतितुं प्रवृत्तान्।
शिलीमुखैः कीलितशैलकण्ठान् कृष्णस्तदा केसरिणश्चकार ॥ 5.26 ॥

नवाहतैर्नाथपरिष्क्रयार्हा गुञ्जास्रजं गोपकुमारवीराः।
विभिन्नवन्यद्विपकुम्भमुक्तैः मुक्ताफलैरन्तरयाम्बभूवुः ॥ 5.27 ॥

शराहतानां विपिने मृगाणां आर्द्राहतैश्चर्मभिरात्तहर्षाः।
अकल्पयन्नास्तरणानि गोपाः संवेशयोग्यानि सहायिनीनाम् ॥ 5.28 ॥

अभिन्न पार्श्वेष्ववकाशभेदात् भिन्नस्थितीन् भीतिमपोह्य वत्सान्।
निरस्तसिंहेषु गुहागृहेषु न्यवीविशन् नाथनियोगभाजः ॥ 5.29 ॥

अयातयामैरचिरप्रतापात् सुमृष्टपाकैरधिशल्यशृङ्गम्।
मांसैर्मृगाणां मधुनाऽवसिक्तैः नन्दस्य भृत्या विपिने ननन्दुः ॥ 5.30 ॥

निवेद्यमानान् वनदेवताभिः सङ्गृह्य वन्यान् उपदाविशेषान् ।
समं सुहृद्भ्यः सहसा विभेजे रामानुरोधेन रमासहायः ॥ 5.31 ॥

त्राणं सतां दुष्कृतिनां विनाशं तन्वन्नभीष्टं मृगयाच्छलेन ।
स्वच्छन्दचर्यानुगुणं गवां तत् चक्रे वनं शान्तमृगावशेषम् ॥ 5.32 ॥

निसर्गकारुण्यतरङ्गवृत्त्या निर्वैरतां नैगमगोपदृष्ट्या ।
सम्प्रापिताः प्रापुरिवैकजात्यं केचित् गवां केसरिदन्तिमुख्याः ॥ 5.33 ॥

विधून्वता धूलिकदम्बरेणून् धाराकदम्बाङ्कुरकारणेन ।
निन्युः श्रमं निर्झरबिन्दुभाजा नभस्वता नन्दसुतानुयाताः ॥ 5.34 ॥

अमर्त्ययक्षेश्वरधामभाजोः आरामयोरेकमिवावतारम् ।
प्रशान्तघर्मातिशयं प्रभावात् बृन्दावनं नन्दसुतो वितेने ॥ 5.35 ॥

दिशं समाक्रम्य करैरुदीचीं देवे रवौ दक्षिणतः प्रवृत्ते ।
निदाघकृत्या निगृहीतदेहां वृष्टिं पुनः स्रष्टुमियेष शौरिः ॥ 5.36 ॥

अथाविरासीदपसारयन्ती तापं गवां चण्डकरप्रसूतम् ।
विचित्रसस्योदयमेचकाङ्गी मेघाविला माधवयोगवेला ॥ 5.37 ॥

महीभृतः सम्भृततीर्थतोयैः अम्भोधरैराचरिताभिषेकाः ।
प्रयुक्तविद्युद्वलयैः पुनस्तैः प्रायेण नीराजनमन्वभूवन् ॥ 5.38 ॥

धौतावदातैः क्रकचच्छदानां पत्रैरविश्रान्तषडङ्घ्रिनादैः ।
व्यदारयत् पुष्पशरः प्रतूर्णं मानग्रहं मानवतीजनानाम् ॥ 5.39 ॥

पयोमुचा सेकवतां स्थलानां वीरुत्प्ररोहा विविधा बभूवुः ।
समीक्षितानां मधुसूदनेन श्रद्धादयाद्या इव सद्गुणौघाः ॥ 5.40 ॥

शितेन पञ्चेषुशरेण भिन्नात् वियोगिनीमानसतो विकीर्णाः।
तदेन्द्रकोपत्वमिवाधिजग्मुः शोणाः क्षितौ शोणितबिन्दुभेदाः ॥ 5.41 ॥

मधुद्रुतेरुल्बणदन्तवीणा मेघानिले मेदुरबिन्दुजाले।
प्रभूतकम्पाः प्रथयाम्बभूवुः शीतालुतां कण्टकिनः कदम्बाः ॥ 5.42 ॥

शतहृदाशस्त्रविलासदीप्ता धीरप्रणादा धृतचित्रचापा।
कनद्धलाका ध्वजपङ्क्तिरासीत् कादम्बिनी कामचमूरपूर्वा ॥ 5.43 ॥

मृदङ्गधीरस्तनितो विहायाः सौदामिनीसम्भृतचारुलास्यः।
बभौ नवानां प्रभवो रसानां रतिप्रियस्येव नटस्य रङ्गः ॥ 5.44 ॥

अचिन्तितोपस्थितजीवनानां आसेदुषामभ्यधिकां समृद्धिम्।
तोयाशयानां परिवाहजन्या स्वगुप्तिरन्योपचयप्रदाऽभूत् ॥ 5.45 ॥

गुहासु गोवर्धनसम्भवासु प्रकामविस्तीर्णसमस्थलीषु।
गुणाधिको विश्वसृजा प्रवर्षे वासः समाधीयत वल्लवानाम् ॥ 5.46 ॥

दरीषु गोप्यः प्रसमीक्ष्य कृष्णं दिशासु जीमूतगणं मयूर्यः।
अग्रे पतीनामभिगीतिनादं वितेनिरे चारु विहारलास्यम् ॥ 5.47 ॥

पयोदलक्ष्यप्रहिताग्रहस्तां कृष्णः स्वनेत्रे इव चन्द्रसूर्यौ।
तिरोदधानां प्रतिरोद्धुमैच्छत् स्वैरी स्वलीलामिव वर्षवेलाम् ॥ 5.48 ॥

अथाञ्जनस्निग्धनभः प्रकाशाः क्षणत्विषां कल्पितलास्यभङ्गाः।
दिशामुखोल्लासनदृष्टदाक्ष्याः दीनाम्बुवाहा दिवसा बभूवुः ॥ 5.49 ॥

अलक्ष्यतीव्रातपमन्तरिक्षं सितासितैरम्बुधरैश्चकाशे।
विवेकमासादयतामिवादौ चित्तं वितर्कैरनिवर्तमानैः ॥ 5.50 ॥

विहाय सद्यः कुटजार्जुनादीन् विप्लावितान् कालविपर्ययेण।
पुनर्बबन्धुः प्रणयं द्विरेफाः कोशोपपन्नेषु कुशेशयेषु ॥ 5.51 ॥

तरङ्ग लोलाम्बुजतालवृन्ता बर्हातपत्रायित भृङ्गयूथाः।
विधूतहंसावलिचामरौघाः नद्यः समातन्वत नाथसेवाम् ॥ 5.52 ॥

तापानुबन्धप्रशमाय पुंसां शय्यार्थिना शार्ङ्गभृतोपहृता।
पयोदमालाव्यपदेशदृश्या प्रायस्तिरोऽधीयत योगनिद्रा ॥ 5.53 ॥

इतस्ततः प्राप्तशरद्विहारं गोपीसखं द्रष्टुमतीव हर्षात्।
अशोभि नेत्रैरिव जृम्भमाणैः शीर्णैर्धरित्री शिखिनां कलापैः ॥ 5.54 ॥

चराचरेष्वाहितजीवनानां अनुज्झतां सत्पथमम्बुदानाम्।
शुचित्वमन्तर्बहिरप्ययत्नात् अभ्यागतैर्हंसगणैः शशंसे ॥ 5.55 ॥

संस्कारभेदैः कलमादिकानां क्रमेण लब्धोपचयस्थितीनाम्।
समुन्नतिः सन्नतिहेतुरासीत् धर्मं निजं साधयितुं क्षमाणाम् ॥ 5.56 ॥

विहारगोपस्य गुणान् गृणद्भिः क्षीबाशया गीतपदैरुदारैः।
चकासुरासादितभक्तिभेदाः सामोपशाखा इव शालिगोप्यः ॥ 5.57 ॥

विकस्वरेन्द्रायुधबर्हदाम्नः श्यामीकृतं कृष्णघनस्य धाम्ना।
शरत्प्रसङ्गेऽपि तदा तदासीत् बृन्दावनं बद्धमयूरलास्यम् ॥ 5.58 ॥

समग्रबन्धूकरजस्समेतं स्मेरातसीमेचकमन्तरिक्षम्।
पीताम्बरेण प्रभुणा तदानीं अयत्नसम्भूतमवाप साम्यम् ॥ 5.59 ॥

समग्रसप्तच्छदरेणुकीर्णैः स्रोतोभिरुन्नीतमदप्रवाहः।
स्वकानने स्वैरजुषां गजानां गोवर्धनो यूथपतिर्बभूव ॥ 5.60 ॥

अधोमुखैश्च प्रतिबिम्बरूपैः अभ्युन्नतैरात्मभिरप्यशंसन्।
त्रिविक्रमस्य स्थितमुन्नतं च पदद्वयं पाथसि रक्तपद्माः ॥ 5.61 ॥

पङ्कक्षये प्राक्तनवर्तनीनां वक्रेतरा व्यक्तिरभूत् पृथिव्याम्।
बहिर्मतप्रत्ययिनां व्यपोहे वेदोदितानामिव सत्क्रियाणाम् ॥ 5.62 ॥

मदप्रभूतध्वनयो महोक्षा रोधोविभेदोल्बणतुङ्गशृङ्गाः।
दर्पस्य देहा इव योगसिद्धाः दन्तावलान् अन्तरयाम्बभूवुः ॥ 5.63 ॥

सरोरुहां रक्तसितासितानां श्रिया बभौ शारदवासरश्रीः।
विहारभाजा गुणभेदयोगात् व्यक्तीकृता विश्वसृजेव माया ॥ 5.64 ॥

आरक्तकल्हारविलोचनश्रीः क्लान्ता भृशं खेलगतिः स्वलन्ती।
उन्नालनालीकमधूपभोगात् मत्तेव मार्ताण्डसुता बभासे ॥ 5.65 ॥

वलग्रलग्नोर्मिवलीविभङ्गं काले यथास्थानगृहीतकार्श्याम्।
अरंस्त पश्यन्नघोऽनुरूपां श्यामां सुदृष्टामपि सूर्यकन्याम् ॥ 5.66 ॥

शोणाकृतिं कोकनदैरुदारैः इन्दीवरैराकलितात्मकान्तिम्।
सिताम्बुजैः सूचितजाह्नवीताम् एकामनेकामिव तामभुङ्क्त ॥ 5.67 ॥

कुमुद्वतीं प्रेक्ष्य कलिन्दकन्यां तारापरिष्कारवतीं त्रियामाम्।
नभःस्थलीं च स्फुटहंसमालां नाथस्त्रिधाभूतममन्यतैकम् ॥ 5.68 ॥

बन्धूकजालैः परिधानशोभां इन्दीवरैरप्रतिमामभिख्याम्।
मुखश्रियं तामरसैर्मुरारेः सम्भृत्य लेभे शरदानुरूप्यम् ॥ 5.69 ॥

पयोधराणां पलितंकरण्या दिवश्च तारुण्यमिवार्पयन्त्या।
विचित्रभूम्ना शरदा स्वशक्तिं विख्यापयामास विहारगोपः ॥ 5.70 ॥

कुमुद्वतीकल्पितभृङ्गगीतः सन्दर्शयन् दर्पणमिन्दुबिम्बम्।
सचामरश्चन्द्रिकया सिषेवे तमीश्वरं तत्र शरत्प्रदोषः ॥ 5.71 ॥

सरोरुहां रक्तसितासितानां स्थानेषु भृङ्गध्वनिभिः प्रतेने।
जिगीषतः पञ्चशरस्य विश्वं तूर्णं प्रवृत्तैरिव तूर्यघोषैः ॥ 5.72 ॥

निर्मुक्तभोगीन्द्रनिभैः पयोदैः नभःस्थली व्याप्ततनुर्बभासे।
अनङ्गयोग्यैर्हरिनीलभूमिः धौतप्रकीर्णैरिव चामरौघैः ॥ 5.73 ॥

विभाव्य बन्धूकविभातसन्ध्यां कालोचितं कल्पयितुं विहारम्।
द्विजैरुपाधावि निसर्गशुद्धैः अङ्गीकृतानाविलतीर्थतोयैः ॥ 5.74 ॥

अनिन्दितां ग्लानिमिवोद्वहन्त्यो वितेनिरे मन्दतरान् प्रचारान्।
वर्षानिशीथे दयितेन भुक्ताः श्रान्तिं प्रयाता इव शैवलिन्यः ॥ 5.75 ॥

श्रिया समं भावितपद्मभूम्ना घनागमादुल्लसितः पयोधेः।
रराज नीले रविरन्तरिक्षे मणीश्वरो माधववक्षसीव ॥ 5.76 ॥

अवाप्य सङ्कोचमतीव भूयः कालागमादुन्मिषतो नभस्तः।
विभागमापुर्विदिशो दिशश्च प्रजाः प्रसन्नादिव विश्वधाम्नः ॥ 5.77 ॥

समुद्यतस्तिग्मरुचो घनाब्धेः उन्निद्रतां पूर्वमुपाजगाम।
रथाङ्गपाणेरिव सिन्धुजन्मा सरोजिनी चारुसरोजलक्ष्या ॥ 5.78 ॥

उत्सारयन् जीर्णशिलिन्ध्रजालं प्रायो मदैः पेचकिनां प्रसिञ्चन्।
चकार सप्तच्छदरेणुजालैः कालो महीं कामविहारयोग्याम् ॥ 5.79 ॥

कृतोदयाः कृष्णवलाहकेन स्रोतोवहाः स्वैरविहारभाजः।
त्रपामिव स्थानगतिप्रतीक्ष्याः स्वाभाविकीं स्वच्छदशामवापुः ॥ 5.80 ॥

सुखावगाह्यैः सुदृशामतुष्यत् स्वादोत्तरैः शौरिरपेतपङ्कैः।
प्रसन्नशीतैरनघैः पयोभिः स्वभक्तचित्तैरिव यामुनीयैः ॥ 5.81 ॥

अनुल्बणैरन्वहमूर्मि भेदैः सम्पन्नरेखाः सरितामधोऽधः।
श्रियो दधुः पद्मवनावतारे सोपानतां सैकतसन्निवेशाः ॥ 5.82 ॥

प्रसादभाजा समयेन दत्ताः त्रैलोक्यलक्ष्म्यास्तरलस्वभावाः।
पयोधरस्थानगता विरेजुः हाराः प्रभूता इव हंसमालाः ॥ 5.83 ॥

जलातपत्यागसमागमाभ्यां प्राचीमवक्रां प्रकृतिं भजन्त्यः।
तदन्वयत्यागवशादवाप्तैः पङ्कैरमुच्यन्त शनैः पदव्यः ॥ 5.84 ॥

स्थाने विनिद्राः स्थलपद्मकोशाः प्रायो गतिं पान्थजनस्य रोद्धुम् ।
अरुन्तुदान् आमुमुचुः परागान् आश्यानपङ्केषु महापथेषु ॥ 5.85 ॥

पतत्रलीलाहतपुष्करान्तैः पद्मालयानूपुरसौम्यनादैः ।
शुभैरभावि स्वपतस्त्रिधाम्नः प्रत्यूषतूर्यैरिव राजहंसैः ॥ 5.86 ॥

कल्हारनिष्पादितकर्णपूरा वितीर्णबन्धूकविशेषकश्रीः ।
आमुक्तपद्मोत्पलरेणुरासीत् सैरन्ध्रिका कापि शरत् त्रिधाम्नः ॥ 5.87 ॥

सरोजकोशान्मिषतः प्रभुग्रान् शालीन् विपाकानतपिञ्जराग्रान् ।
शुकांश्च तेष्वापततोऽनुमेने शौरिः सयूथ्यानिव शोणतुण्डान् ॥ 5.88 ॥

स्ववेगसञ्छन्नगभीरभावं स्रोतस्विनीनामपहाय तोयम् ।
कालुष्यमायोधनकालयोगात् वीराङ्गनानां हृदयं विवेश ॥ 5.89 ॥

नवप्ररूढैर्नलिनीपलाशैः शाराणि वेशन्तजलान्यवापुः ।
स्फुरत्कलङ्कस्य तुषारधाम्नः छायाभिरन्याभिरिवाविशेषम् ॥ 5.90 ॥

वर्षीयसीनामपि पद्मिनीनां सौम्येन वर्षान्तरसायनेन ।
सामोदमन्दस्मितहार्यभृङ्गं युक्तं श्रिया यौवनमाविरासीत् ॥ 5.91 ॥

शरद्विभूतिं कुमुदावदातां संवीतनीलाम्बरदर्शनीयाम् ।
अमंस्त निर्धूतघनप्रलम्बां मूर्तिं बलस्येव शुभां मुकुन्दः ॥ 5.92 ॥

निद्रायितेव प्रथमं पयोदैः प्रशान्तनिद्रेव शरत्प्रसादात् ।
जगत्त्रयी तद्भ्रतिनीव भेजे जातोद्यमं जागरणे मुकुन्दम् ॥ 5.93 ॥

निद्रापदेशेन जगद्विभूतिं विभावयन् नित्यविधूतनिद्रः ।
प्रबुध्यमानः स विभुः प्रजानां प्रादात् स्वधर्मानुगुणं प्रबोधम् ॥ 5.94 ॥

अव्यासङ्गं जलधिशयनादुत्थितस्यात्मधाम्नः
पत्युः पुण्यं प्रथमनयनस्पन्दितं प्राप्तुकामा ।

नित्यापूर्वश्रुतिपरिमलं न्यस्तलीलारविन्दा
पादाभोजं सह वसुधया धारयामास पद्मा ॥ 5.95 ॥

अनुचरितविधिज्ञैरादृतां पूर्वपूर्वैः
महदिदमनपायं मङ्गलं मन्यमानाः।
प्रचितविविधभोग्यां प्रारभन्त प्रतीतां
वलमथनसपर्यां वल्लवा नन्दमुख्याः ॥ 5.96 ॥

वाहेषु गोषु द्विरदेषु चाग्र्यां तज्जन्यया जीविकयोपपन्नाः।
तदर्हसम्भारवतीं सपर्यां क्षिप्तापदं क्षेमविदो वितेनुः ॥ 5.97 ॥

आबालप्रेक्षणीयं प्रणतमनिमिषैरद्भुतानां प्रधानं
धूतत्रैलोक्यदोषं ध्वजममरपतेस्तूर्णमुत्थापयन्तः।
घृष्टीनामर्चनाभिः स्तुतिगुणनिकया गीतनृत्तोपहारैः
उद्वेलप्रीतिलोला विदधुरविकलैः उत्सवं गोपवृद्धाः ॥ 5.98 ॥

॥ इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु
यादवाभ्युदये महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ॥
कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥